

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9- 10, № 11-12, № 13, ст.88. (станом на 30.04.2022). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Офіс Генерального прокурора. Тренінговий центр прокурорів України. Пам'ятка щодо особливостей організації і проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування нападів (обстрілів) на цивільне населення ті об'єкти цивільної інфраструктури Київ, 2022.

5. Александренко О. В. Організація та особливості тактики допиту у кримінальних провадженнях про серійні вбивства. Актуальні проблеми досудового розслідування: зб. тез доповідей IV Всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 2015. С. 171-173.

Отримано 01.05.2022

УДК 378.147

ЧЕРВОНИЙ П. Д.,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри педагогіки та психології факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0002-8172-7732>

ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Дистанційні засоби навчання в умовах повномасштабної війни Росії проти України виконують основну роль в отриманні вищої освіти. У ході карантинних заходів накопичено значний досвід впровадження систем дистанційного навчання. Нині виникає необхідність оптимізації навчально-методичного забезпечення, розвивати та удосконалювати методи дистанційного навчання майбутніх працівників Національної поліції України в умовах воєнного стану.

У закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які знаходяться в зоні бойових дій виникла низка проблем щодо організації дистанційного навчання. Це зацікавлені сторони: 1) державні органи; 2) здобувачі вищої освіти; 3) науково-педагогічні працівники, 4) сім'ї учасників освітнього процесу.

Однак, здобувачі закладів вищої освіти отримали психологічний та організаційний досвід у пристосуванні до віддаленого навчання під час коронавірусу COVID 19, але умовах воєнного стану досвіду ні у кого не було. Здобувачі вищої освіти і науково-педагогічні працівники, стикаються з наступними проблемами: відсутність безперервного доступу до мережі Інтернет; вимушена евакуація; нерегулярність комунікації з викладачем; підвищений ризик для життя і здоров'я; необхідність переміщатись у ході занять та підготовки до занять в укриття по сигналу «Повітряна тривога»; ризик безповоротної втрати майна, житла та комп'ютерної техніки.

Тому необхідно зупинитися на деяких тлумаченнях дистанційного навчання.

Дистанційне навчання (Distance Learning, Distance Education) – це така форма організації освітнього процесу, основою якої є самостійна робота людини, яка навчається [5, с. 27].

Дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, навчальних платформ, он-лайн курсів, що забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та здобувачів вищої освіти на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі [3].

У Положенні про тимчасове дистанційне навчання Харківського національного університету внутрішніх справ дається таке визначення дистанційному навчанню, як

індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Це Положенням затверджено наказом ХНУВС від 30.10.2020 № 630 та розроблено на основі низки законів України, наказів МОН України, наказів МВС України, постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19». Документ визначає основні засади організації навчання курсантів, студентів та слухачів первинної професійної підготовки поліцейських та підвищення кваліфікації (спеціалізації) за дистанційною формою навчання для осіб, які були зараховані до Університету.

Дистанційне навчання в ХНУВС здійснюється за допомогою навчальної платформи Moodle (акронім від *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment* – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – призначене для об'єднання педагогів, адміністраторів і учнів (студентів) в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища та за допомогою сукупності служб та сервісів мережі Інтернет (електронна пошта, онлайн-відео та -аудіо лекції, онлайн засоби проведення тестування, онлайн презентації, електронні бібліотеки).

Навчання здійснюється у змішаному форматі, тобто у синхронному та асинхронному. Синхронний формат - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо), так і в асинхронному, що може охоплювати різноманітні засоби інформації, аудіо- та відео-лекції (але не обмежуватися ними). За допомогою асинхронного режиму навчання здобувачі освіти працюють у власному темпі та у зручний для себе час. Асинхронний режим застосовують до різних форм цифрового та онлайн навчання.

Навчально-методичні матеріали дистанційного курсу мають таку структуру та умовно розподіляються на два блоки: перший блок містить: загальну інформацію про дистанційний курс, робочу програму навчальної дисципліни, програму навчальної дисципліни, методичні матеріали до семінарських (практичних) занять, бібліографію та посилання на електронні бібліотеки. Загальна інформація про дистанційний курс включає описову інформацію про курс та його авторів, кафедру, яка забезпечує викладання, кількість кредитів ЄКТС та навчальних годин, спеціальність та спеціалізація за якою здійснюється підготовка здобувачів.

Другий блок містить: тексти лекцій за темою, контрольні питання до теми, презентацію, відео запис лекцій, план проведення семінарського (практичного) заняття, завдання для практичного заняття та методичні рекомендації щодо їх виконання, матеріали та завдання для самостійного опрацювання, тест самоконтролю, опис порядку проведення поточного контролю.

Відеолекція базується на створенні презентаційного матеріалу, що повинно підкреслювати педагогічний вплив на слухачів. Використання презентацій допомагає: реалізувати принцип наочності; емоційно прикрасити пояснення навчального матеріалу; створити подачу навчального матеріалу для легшого сприйняття.

Важливо на слайдах демонструвати суть. Поширеними реченнями викладач коментує матеріал. Введення інформації має бути поетапним. У разі необхідності презентування на одному слайді великого об'єму інформації його варто подати поступово за допомогою анімації [4, с. 31].

Основне завдання слайдів у ході відеолекції полягає саме у приверненні уваги здобувачів, адже кожні 5 хвилин треба застосовувати прийоми активізації роботи курсантів: цікаві приклади; постійна презентація матеріалу [4, с.130].

Розробка дистанційного курсу з певного предмета характеризується великою трудомісткістю, вимагає достатнього рівня кваліфікації викладача і може бути успішною лише з урахуванням психолого-педагогічних особливостей такого типу навчання [1, с.12].

Таким чином в умовах воєнного стану необхідною є розробка нових підходів та моделей освітнього процесу у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання. Дистанційна форма навчання показала своє панівне становище поряд із рештою форм навчання, що сприяє організації самоосвіти.

Список бібліографічних посилань

1. Буленок С. М. Коваленко Л. В. Психологічні та педагогічні особливості дистанційного навчання. *«Дистанційне навчання в глобалізованому світі»* : міжвузів. наук.-метод. семінар, м. Київ, 17 лют. 2021 р. Київ, 2021. С. 11-14.
2. Гаврилюк Н. М. Огляд моделей, принципів, форм і методів дистанційного навчання. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 30. Т. 2. 2020 С. 127-130.
3. Дистанційне навчання URL:<http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro> (дата звернення: 26.04.2022).
4. Костікова І. Електронна педагогіка : монографія. Харків : Смуґаста типографія, 2015. 160 с.
5. Прибилова В.М. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. 2017. № 4. URL:<https://periodicals.karazin.ua/issuedu/article/view/8791>

Отримано 01.05.2022

УДК 340.12

ШАПОВАЛ В. М.,

доктор філософських наук, професор,
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-4826-8463>

ФІЛОСОФСЬКА ОСВІТА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРОВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Підготовка співробітників правоохоронних органів України у вищих навчальних закладах МВС має за мету, перш за все, сформувати висококваліфікованих спеціалістів, які могли би найкращим чином виконувати свої обов'язки з охорони правопорядку, захисту життя та здоров'я громадян в рамках національної правової системи, що існує на той або інший час у нашій країні. Такі спеціалісти повинні поєднувати у собі конкретні правові знання та навички з вміннями застосовувати їх у своїй безпосередній професійній діяльності. Разом з тим, щоб бути справжнім правоохоронцем, захисником справедливості, необхідні не тільки професійні, але й високі людські якості. Саме на виховання таких якостей направлені дисципліни гуманітарного циклу, серед яких одне з важливих місць посідає філософія.

Особливе значення гуманітарні науки набувають у кризові часи, коли піддаються перевірці і перегляду більшість цінностей, які вважались надійним у минулому, морально-психологічні якості людини. Дійсно, діяльність правоохоронця у період воєнного